

ਸਤੰਬਰ-2010, ਜਮਾਤ-ਛੇਵੀਂ, ਵਿਸ਼ਾ: ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

(ਭੂਗੋਲ) (40)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

- ਪ੍ਰ.1 ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। (3)
- ਪ੍ਰ.2 ਗਲੋਬ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੱਕਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? ਨਾਂ ਦਸੋ? (3)
- ਪ੍ਰ.3 ਰੁੱਤਾਂ ਬਣਨ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ? (3)
- ਪ੍ਰ.4 ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੈਮਾਨਾ ਸਾਡੀ ਕੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। (3)
- ਪ੍ਰ.5 ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਇੱਕ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ? (5)
- ਪ੍ਰ.6 ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ। (5)
- ਪ੍ਰ.7 ਮੁੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ। (5)
- ਪ੍ਰ.8 ਦੈਨਿਕ ਗਤੀ ਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਤੀ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? (5)
- ਪ੍ਰ.9 ਓ) ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ: (4)
- 1) ਧਰਤੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਲਗਪੱਗਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।
 - 2) ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਰ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 - 3) ਦੋ ਸਮਾਨਅੰਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 - 4) ਇੱਕ ਕਲਪਿਤ ਕਿੱਲੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਧਰਤੀ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ।

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥ ਸਹੀ (✓) ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ (×)

(4)

- 1) ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਤਾਪਮਾਨ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 2) ਸੂਰਜ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਛਿਪਦਾ ਹੈ।
- 3) ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
- 4) ਹਰੇਕ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰ ਅਰਧ ਗੋਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਇਤਿਹਾਸ) (40)

- ਪ੍ਰ.10 'ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ' ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? (3)
- ਪ੍ਰ.11 ਸਮਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ? (3)
- ਪ੍ਰ.12 ਪਹੀਏ ਦੀ ਖੋਜ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ? (3)
- ਪ੍ਰ.13 ਰਿਗਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਵਾਕ ਲਿਖੋ। (3)
- ਪ੍ਰ.14 ਵੈਦਿਕ ਲੋਕ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ? (3)
- ਪ੍ਰ.15 ਜੈਨ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? (5)
- ਪ੍ਰ.16 ਅਸ਼ੋਕ ਨੂੰ 'ਮਹਾਨ' ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (5)
- ਪ੍ਰ.17 ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ? (5)
- ਪ੍ਰ.18 ਗੁਫ਼ਾ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (5)
- ਪ੍ਰ.19 ਸਹੀ (✓) ਜਾਂ ਗਲਤ (×) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉ: (5)
- 1) ਸਿੱਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 - 2) ਔਗ ਦੀ ਖੋਜ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।
 - 3) ਪਰੂਸ਼ਣੀ ਇੱਕ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ।
 - 4) ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਸਿਧਾਰਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 - 5) ਮਹਾਂਮਾਤਰ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਸਨ।

(ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ) (20)

- ਪ੍ਰ.20 ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (3)
- ਪ੍ਰ.21 ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਸਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ? (3)
- ਪ੍ਰ.22 ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? (3)
- ਪ੍ਰ.23 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। (3)
- ਪ੍ਰ.24 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (3)
- ਪ੍ਰ.25 ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਆਪਣੇ ਬਲਾਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ? (5)

September-2010, Class-VI, Sub: Social Science

Time: 3 hrs.

Marks:100

(Geography) (40)

Answer the following questions.

- Q.1 What do you mean by the Universe? Enlist the different forms of the universe. (3)
- Q.2 Which is the largest circle of Globe, name it? (3)
- Q.3 What causes the cycle of seasons? (3)
- Q.4 How does scale of the map help us to study the maps? (3)
- Q.5 What is a planet? Is our earth a planet? How? (5)
- Q.6 What is the difference between Parallel of latitude and Meridian of Longitude? (5)
- Q.7 Make a diagram of main directions. (5)
- Q.8 What is the difference between Rotation and Revolution. (5)
- Q.9 a) Fill in the blanks:- (4)**

- a) The circumference of the earth is km.
- b) Theis also known Zero Meridian.
- c) The distance between any two parallels is always
- d) is an imaginary line that runs east to west in the centre of the earth.

b) Write (T) for true and (F) for false statements in the box. (4)

- a) Temperature increases as we go away from equator.
- b) The sun rises in the west and sets in the east.
- c) Days and nights are not always equal.
- d) Each parallel of Latitude is a semi-circle.

(History) (40)

- Q.10 What do you know about the Old Stone Age'? (3)
- Q.11 What information do we get by studying monuments? (3)
- Q.12 How did the invention of wheel help man? (3)
- Q.13 Write few sentences about the political life of the Early Vedic Age? (3)
- Q.14 Which gods were worshipped by the Vedic people? (3)
- Q.15 What do you know about Jainism? (5)
- Q.16 Why is Ashoka called 'Great'? (5)
- Q.17 What were the economic activities of the Indus people? (5)
- Q.18 Write a note on Cave Painting? (5)
- Q.19 Put (✓) or (×) in the brackets given :- (5)**

- a) Coins are not a source of history.
- b) Fire was invented by a scientist.
- c) Parushni is the name of a river.
- d) Gautama Buddha was not the son of Siddartha.
- e) Mahamatra was officer of Alexander.

(Civics) (20)

- Q.20 Why is human being called a social animal? (3)
- Q.21 How human beings are different from other living things? (3)
- Q.22 What do you understand by Panchayati Raj? (3)
- Q.23 Name officials of Muncipal Corporation? (3)
- Q.24 Write a short note on the changing condition of the villages. (3)
- Q.25 What the Panchayat Samiti of your area does to improve the local environment? (5)